

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Numismatikermöte i Hamburg

Schwabacher Wilhelm

Fornvännen 1948(43), s. 351-352

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1948_351

Ingår i: samla.raa.se

präglingskostnaderna och fört med sig huvudsakligen silverbarrer. Invånarna i norr och öster ha snarare betraktat de kända myntbilderna som garanti-tecken på god silverhalt. Endast på detta sätt kan det förklaras dels att man i Tyskland präglade vissa typer för dessa förbindelser med utlandet (t. ex. Wendenpfennige och agrippiner), dels att man i de nordliga och östliga trakterna under 900- och 1000-talen framställde präglingar som efterbildade de mest omyckta mynttyperna.

Den omständigheten, att köpmännen på sina färder åt norr och öster förde med sig präglade mynt i stället för råsilver, gör det möjligt för den ekonomiska historien att genom de olika typernas utbredning i detalj följa denna handels riktning och intensitet. Numismatiken har till uppgift att uppteckna förekomsten av de enskilda typerna i de talrika jordfynden och att undersöka, när de olika myntorterna i Västeuropa arbetade för dessa handelsförbindelser. Tyvärr ha vi ännu långt kvar till lösningen av denna vetenskapliga uppgift. I synnerhet saknas en modern översikt över de otaliga tyska präglingarna under 900- och 1000-talen. Då det vidare saknas en motsvarande tysk forskningsplats härför har myntkabinettet i Museum für Hamburgische Geschichte satt som mål, att genom sina adepter steg för steg nå fram till lösningen av denna uppgift.

Walter Hävernich

NUMISMATIKERMÖTE I HAMBURG

Det vetenskapliga livet i Tyskland börjar småningom åter vakna. För redan andra gången sedan kriget samlades i maj—juni innevarande år tyska myntforskare från alla ockupationszoner till en årlig sammankomst i Hamburg, en s. k. Arbeitstagung. En engelsk numismatiker hade anmält sig som gäst. Då han emellertid i sista minuten fick förhinder, blev undertecknad den ende deltagaren från utlandet.

För den skandinaviska forskningen voro framför allt de utomordentliga föredragen vid andra och tredje dagens specialsessioner av intresse. De stodo under ledning av professorerna Hans Gebhart (München) och Wilhelm Jesse (Braunschweig). Här talade dr E. Mertens (Dörlau b. Halle) om sina betydelsefulla forskningar över de också i nordiska jordfynd från vikingatid talrikt företrädda magdeburgska myntpräglarna och deras handelshistoriska betydelse för Norden och de östliga områdena. Av stort värde ur principsynpunkt även för nordisk myntkunskap var Peter Berghaus' framställning rörande »Die geographische Methode in der Numismatik». Den geografiska utbredningen av enskilda tyska mynttyper från tidig medeltid och högmedeltid åskådliggjordes med hjälp av ett stort antal fyndkartor, periodiskt upplagda och belysta även av urkundsforskningens resultat. Här öppnades helt nya aspekter över tyska präglingsorters handelsbetydelse genom statistisk granskning av deras representation i fynden. För de ännu

obearbetade massorna av tyska, vikingatida präglingar i de ur Sveriges jord upprävdade mer än 700 skatterna skall användandet av denna metod bli av stort vetenskapligt värde. Det är att hoppas, att detta nu i Stockholm påbörjade arbete skall kunna bedrivas i nära kontakt med den återupplomst-rande tyska forskningen på samma område till ömsesidigt gott utbyte.

De övriga facksammanträdena behandlade temata ur den antika myntforskningen, ur medaljens och det yngre myntets historia. Vid en sista för alla deltagare gemensam arbetssession — ca 60 numismatiker hade hörsammat den av direktören för »Museum für Hamburgische Geschichte», professor Walter Hävernicks utfärdade inbjudan till mötet — skisserade professor Hans Gebhart i ett synnerligen betydande föredrag de framtida arbetsuppgifterna på numismatikens och penninghistoriens område och framställde därvid kravet på ett allt intimare samarbete med angränsande vetenskapsgrenar, arkeologien, konsthistorien och framför allt den ekonomiska vetenskapen.

Den yttre ramen kring denna sammankomst bildades av enkla, sällskapliga arrangemang i det nästan återställda Museum für Hamburgische Geschichte, varvid ett av mötets viktigaste mål, den personliga kontakten mötesdeltagarna emellan, till fullo uppnåddes. Vid en avslutningsmåltid, till vilken »der Senat der Hansestadt Hamburg» hade inbjudit deltagarna i sitt »Gästehaus» i Othmarschen, hälsades meddelandet om att organisatören av mötet, professor Hävernicks, kallats till korresponderande medlem av Svenska Numismatiska Föreningen med särskilt stor glädje från tysk sida, ej blott såsom ett tecken på erkänsla för denne outtröttlige forskare utan också som en uppmuntran för den under svåra yttre betingelser arbetande vetenskapen i det blivande nya Tyskland.

W. Schwabacher

STENÅLDERSLANDSKAPET SÖDERMANLAND

En kommentar till de senaste årens publicerade forskningsresultat

När dåvarande studeranden, nuvarande docenten i geologi vid Stockholms Högskola Sten Florin år 1932 återupplivade en stor tradition från 1900-talets första decennier — de av Stjerna organiserade arkeologiska landskapsundersökningarna — och som sin framtida forskningsuppgift startade »en kombinerad arkeologisk och kvartärgeologisk utredning av Södermanlands äldsta bebyggelsehistoria i relation till landskapets naturgeografiska utveckling efter istiden» (Florin 1936, s. 18), var det sannerligen ett sisyfosföretag han i ungdomlig entusiasm gav sig i kast med, en arbetsuppgift, som nu har sexton mödosamma arbetsår bakom sig och trots detta ännu torde vara långt från slutmålet. Och detta är ingenting förvånansvärt, när man betänker, att förutom det rent arkeologiska genomarbetandet av tiotusentals fornyfynd och de tidsödande utgrävningarna av ett flertal, ofta mycket omfattande boplatser med påföljande materialbearbetning, en grund-